

«INFINITY INSURANCE» АЖ

Кузатув кенгаши раиси

З. Усманов

«ТАСДИҚЛАНГАН»

«INFINITY INSURANCE» АЖ

Кузатув кенгашининг 2023 йил “30” ноябрдаги

10/2023- сонли мажлис баёнига

5 -илова.

«INFINITY INSURANCE»

акциядорлик жамиятининг

2024 йил учун мўлжалланган

БИЗНЕС - РЕЖА

(янги таҳрирда)

Тошкент - 2023 йил

М У Н Д А Р И Ж А

I. КИРИШ.....	3
1.1. «INFINITY INSURANCE» АЖ суғурта ташкилотининг умумий тавсифи	3
1.2. 2023 йил 9 ойлик фаолияти якунлари бўйича Жамият кўрсаткичлари	4
1.3. Ўзбекистон суғурта бозорининг ҳозирги ҳолати.....	5
II. ЖАМИЯТНИНГ 2024 ЙИЛ УЧУН МАҚСАДИ ВА ВАЗИФАЛАРИ.	5
2.1. Мақсадлар ва устувор вазифалар.....	5
2.2. Суғурта фаолияти	8
2.3. Молиявий ва инвестицион фаолият.....	10
2.4. Тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси.....	11
2.5. Маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси.....	12
2.6. Минтақавий суғурта марказлари ва агентлик тармоғини ривожлантириш.....	14
2.7. Ахборот - коммуникация технологияларини ривожлантириш.....	16
2.8. Жамият моддий-техник базасини янада такомиллаштириш.....	15
2.6. Кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш.....	15
2.6. Ходимларни ижтимоий ҳимоялаш.....	15
III. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР.....	17

I. КИРИШ

1.1. «INFINITY INSURANCE» АЖнинг умумий тавсифи

1.1.1. **Тўлиқ ва қисқартирилган номи:** «INFINITY INSURANCE» акциядорлик жамияти, «INFINITY INSURANCE» АЖ (кейинги ўринларда – Жамият).

1.1.2. **Ягона акциядор:** «INSURANCE 8888» МЧЖ.

1.1.3. **Давлат рўйхатидан ўтказиш санаси ва рақами, Жамиятни юридик шахс сифатида рўйхатдан ўтказган орган:** 2019 йил 29 майда Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 1995881-сон билан рўйхатга олинган.

1.1.4. **Суғурта фаолиятини амалга ошириш ҳуқуқини берувчи лицензия:** Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлигининг 2022 йил 25 февралдаги SF №00051 – рақамли лицензияси.

1.1.5. **Молиявий ишончлилик рейтинги:** “Ахбор Рейтинг” томонидан берилган «uzA++», "жуда юқори молиявий ишончлилик" рейтинг кўрсаткичи.

1.1.6. **Юридик ва почта манзили:** Ўзбекистон Республикаси, Тошкент шаҳар, Миробод тумани, Нукус кўчаси 91/1-уй.

1.1.7. **Банк реквизитлари:** Ўзбекистон Республикаси АТБ «Бизнесни ривожлантириш банки» Яккасарой банк хизматлари офиси, МФО: 01037, СТИР: 306 464 351, ҳисоб рақами 20208 000 2 05089150 001.

1.1.8. **Юридик шакли:** Акциядорлик жамият.

1.1.9. **Жамиятни бошқариш:** Ягона акциядор Умумий йиғилиши олий бошқарув органи ҳисобланади. Умумий бошқарув – Кузатув кенгаши. Ижрочи орган – Бош директор. Назорат қилувчи орган – Ички аудит хизмати.

1.1.10. **2023 йил 1 ноябр ҳолатига устав капиталининг ҳажми:** 45 156 250,0 (қирк беш миллиард бир юз эллик олти миллион икки юз эллик минг) сўм;

1.1.11. **Филиаллар сони:** жами 14 та, шу жумладан Тошкент шаҳрида, Қорақалпоғистон Республикасида ва Ўзбекистон Республикасининг барча вилоятларида.

1.1.12. **Суғурта марказлари сони:** жами 15 та, Қорақалпоғистон Республикаси, Андижон, Бухоро, Жиззах, Наманган, Навоий, Хоразм, Фарғона, Қашқадарё, Самарқанд, Сурхондарё ҳамда Тошкент вилоятларида ва шунингдек Тошкент шаҳрида.

1.2. «INFINITY INSURANCE» АЖнинг 2023 йил 9 ойлик фаолияти якунлари бўйича натижалари.

«INFINITY INSURANCE» АЖ СТ ўз фаолиятини 2019 йил май ойидан бошлаб амалга ошириб келмоқда. Шу давр мобайнида Жамият республика суғурта бозорида рақобатбардошлигини исботлаб келди ҳамда бу натижаларни янада юксалтириш учун етарли салоҳиятга эга. Ўз фаолиятининг бошиданоқ Жамият мижозлар ва бизнес шериклар билан ишлашда замонавий ёндашувларни жорий этиш ва малакали мутахассислар гуруҳини шакллантириш мақсадида суғурта бозорига кириб келган. Ушбу йўналишдаги комплекс чоратadbирларнинг самарали амалга оширилиши натижаси ўлароқ 2023 йил 9 ойлик фаолияти давомида қуйидаги молиявий кўрсаткичларга эришилди:

▪ Суғурта мукофотларининг ялпи йиғими **18,5 млрд.** сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **5,9 млрд.** сўмга яъни **47,0 %га** ўсган;

▪ Жамият активлари **71,8 млрд.** сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **10,3 млрд.** сўмга яъни **16,7 %га** ўсган;

- Суғурта захиралари **25,2 млрд.** сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **0,1 млрд.** сўмга яъни **0,4 %га** ўсган;
- Жамиятнинг жами инвестицияси **65,5 млрд.** сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **7,8 млрд.** сўмга яъни **13,5 %га** ўсган.
- Инвестиция фаолияти бўйича **8,2 млрд.** сўм даромад таъминланган ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **1,6 млрд.** сўмга яъни **24,0 %га** ўсган.
- Соф фойда **7,9 млрд.** сўмни ташкил этди ва ўтган йилнинг мос даврига нисбатан **7,0 млрд.** сўмга яъни **780,0 %га** ўсган.
- Жамиятда жами **77 нафар**, шу жумладан марказий офисда 28 нафар ва ҳудудий бўлинмаларда 49 нафар ходим ишлаб келмоқда.

1.3. Ўзбекистон суғурта бозорининг бугунги ҳолати.

Айни пайтда миллий суғурта бозорида 42 та суғурта ташкилоти суғурта хизматларини кўрсатиб келмоқда. Улардан 8 таси ҳаётни суғурталаш соҳасига ихтисослашган.

Суғурта бозорида суғурталовчилар ўрсатасидаги рақобат асосан бозорнинг мулкӣ сегментида (*яъни умумий суғурта тармогининг 7,8,9 ва 10-класслари*), шунингдек, шахсий суғурта ва жавобгарлик суғуртаси сегментларида (*1,2 ва 3 класслар*) ривожланмоқда.

Бугунги кун суғурта бозоридаги рақобат асосан нархлар рақобати бўлиб, тариф ставкасини пасайтириш ҳар доим суғурталовчининг умумий рўйхатдан ўзининг суғурта хизматларини ажратиб кўрсатиб туришига ҳамда суғурталанувчининг эътиборини жалб қилишига асос бўлиб келмоқда.

Ўзбекистонда амалга оширилаётган иқтисодий ислохотлар шароитида суғурта соҳаси ишбилармонлик фаоллигини ривожлантиришни рағбатлантиришда, инвестиция муҳитини яхшиланиши ва аҳолининг ижтимоий ҳимоясини таъминлашда муҳим роль ўйнайди. Суғурта соҳасида олиб борилаётган ислохотлар туфайли бугунги кунда Республикада ушбу соҳа тез суръатлар билан ривожланмоқда.

Шу боис ислохотларнинг ҳозирги босқичида иқтисодиётнинг барқарор ўсишини таъминлашга, аҳоли ҳаётининг сифати ва даражасини оширишга йўналтирилган молиявий хизматларни фаол ривожлантириш республикада суғурта бозорининг ролини кучайтиришни ва суғурта воситаларини кенг қўллашни тақозо этмоқда. Асосий эътибор ички суғурта бозорини ислоҳ қилишга, суғурта қонунчилигини такомиллаштиришга, ушбу соҳани ривожлантириш учун қулай шарт-шароитларни яратишга тизимли ёндошишга қаратилмоқда.

Суғурта бозорини янада ривожлантириш, соғлом рақобат муҳитини яратиш, аҳоли ва юридик шахсларни суғурта хизматларига бўлган талабини қондириш йўналишида амалга оширилаётган ишларга қуйидагиларни мисол келтириш мумкин:

- Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Ўзбекистон Республикасининг суғурта бозорини ислоҳ қилиш ва унинг жадал ривожланишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2019 йил 2 августда 4412-сонли Қарори билан суғурта соҳасини ўрта ва узок муддатли ривожлантириш стратегияси ишлаб чиқилди, унга кўра аҳоли жон бошига тўғри келадиган суғурта мукофоти ҳажмини 3 (уч) баробар, соҳанинг ялпи ички маҳсулотдаги улушини эса 2 (икки) баробар ошириш бўйича вазифалар белгиланди, жумладан:

- аҳоли ва тадбиркорларнинг суғуртага ишончини ошириш, Молия вазирлиги ҳамда Монополияга қарши курашиш қўмитасига суғурта даъволарини кўриб чиқиш муддатлари ва ҳужжатларини қисқартириш, суғурта ходисасини адолатли баҳолаш ва тўловларни тезкор тўлаш тизимини жорий қилиш;

- суғурта ташкилотларининг инвестиция фаолиятини қўллаб-қувватлаш механизмларини кенгайтириш, суғурта Жамиятларининг лизинг фаолияти билан шуғулланишини рағбатлантириш ва лизинг хизматлари бўйича солиққа тортиш тизимини такомиллаштириш;

- иқтисодиёт тармоқларини суғурта хизматлари билан қамраб олиш, Молия вазирлиги ҳамда Инвестициялар ва ташқи савдо вазирлигига қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари экспортини

суғурталаш харажатларининг бир қисмини давлат томонидан субсидиялаш механизмларини жорий этиш;

- миллий суғурта Жамиятларининг халқаро молия бозорларига чиқишини таъминлаш, илғор корпоратив бошқарув тизимини жорий қилиш орқали халқаро рейтинглар олиш;

- суғурта соҳасида замонавий кадрлар тайёрлаш, мутахассисларни нуфузли хорижий билим юртларида ўқитиш ва етакчи Жамиятларда малакасини ошириш масалаларига ҳам эътибор қаратиш;

- мамлакатимизда мажбурий тиббий суғурта тизимини жорий қилиш.

Мазкур ислохотларнинг самараси ўлароқ, миллий суғурта бозорида 2022 йилда жами 41 та суғурта ташкилотлари фаолият юритган бўлса, 2023 йилга келиб суғурта ташкилотларининг сони 42 тани ташкил этди.

Суғурта ташкилотларнинг жами устав капитали ҳажми 2022 йилга нисбатан 126 фоизга ўсиб **2 312,0 млрд. сўми**, суғурта ташкилотларининг умумий суғурта тармоғидаги жами суғурта мукофоти 01.09.2022 йил ҳолатига **4,4 трлн. сўми** ташкил этган бўлса, 2023 йил мос даври бўйича **5,9 трлн. сўми** ташкил этди. Суғурта ташкилотларининг жами инвестициялари эса 01.09.2022 йил ҳолатига **4,4 трлн. сўми** ташкил этган бўлса, 2023 йилнинг мос даври бўйича **5,8 трлн. сўми** ташкил этди. (манба – <https://napp.uz/uz/pages/statistics-and-analysis-for-im> сайтидан келтирилди).

II. ЖАМИЯТНИНГ 2024 ЙИЛ УЧУН МАҚСАД ВА ВАЗИФАЛАРИ

2.1. Мақсадлар ва устувор йўналишлар.

Жамиятнинг 2024 йилдаги фаолиятининг асосий устувор йўналишлари қуйидагилардан иборат:

- суғурта мукофотлари ҳажмини 2023 йил прогнозга нисбатан (*34,0 млрд. сўм*) **190 фоизгача** ўсишини таъминлаш орқали суғурта мукофотлари йиғимини **65,0 млрд. сўмга** етказиш;
- устав капитали миқдорини босқичма-босқич олинган соф фойда ҳисобидан **50,0 млрд. сўмга** етказиш;
- жамият фаолияти, молиявий ва бошқа ҳисоботларини юритишнинг электрон шакллари жорий қилиш (*жорий IC ва online baza дастурини такомиллаштириш*), шунингдек моддий техник базани модернизация қилиш;
- мижозларнинг жамиятга бўлган ишончини ошириш ҳамда шаффофликни таъминлаш мақсадида фаолиятга боғлиқ маълумотларни жамият веб сайтида ва турли ижтимоий тармоқларда, ОАВда эълон қилиш;
- республиканинг йирик шаҳарлари ва вилоятларида қўшимча филиал ёки суғурта марказларини ташкил этиш (*заруратга қараб*);
- янги инновацион суғурта маҳсулотларини жорий этиш ва талаб юқори бўлган анъанавий маҳсулотларни ривожлантириш орқали кўрсатилаётган суғурта хизматлари ҳажмларини, турларини кенгайтириш ва сифатини ошириш;
- суғурта фаолиятини ташкил этиш ва тартибга солиш соҳасида замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш, суғурта хизматларининг электрон турларини фаол жорий этиш ва ривожлантириш (*«Е-полис»*), шу жумладан интернет, мобил иловалар орқали расмийлаштириш механизмининг жорий этиш;
- суғурта бозори мутахассисларини жалб этиш орқали ходимларни тайёрлаш, қайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини ошириш тизимини такомиллаштириш ;
- жамиятнинг суғурта бозоридаги ижобий имижини шакллантириш, миллий рейтингини юқори даражада ушлаб туриш ҳамда халқаро рейтинг даражаларига эришиш.

Жамият ўзининг стратегик ривожланиш режасига мувофиқ асосий мақсади – ўз фаолиятини барқарорлигини таъминлаш, ўз ресурсларини истикболли инвестицияларга йўналтириш, ўрта ва кичик бизнес ҳамда хусусий тадбиркорликнинг мулкӣ ва шахсий

манфаатларини ҳар томонлама суғуртавий ҳимоялаш, аҳолига суғурта маҳсулотларини кенг оммалаштириш, норматив-ҳуқуқий базани такомиллаштириш, суғурта тушумлари салмоғини оширишдир.

Фаолиятнинг асосий принциплари мижозлар билан тезкор ва индивидуал ишлаш, мослашувчан тариф сиёсати, барқарор молиявий база ва мижозлар талабларига жавоб берадиган замонавий суғурта ҳимоясини тақдим этиш бўлиб, фаолиятининг пировард натижаси капиталлашувни ва соф фойдани кўпайтиришдир.

Шу мақсадда Жамият иш самарадорлигини оширишни инобатга олиб, таркибий бўлимлар функционал вазифалари бўйича ишни тўғри тақсимлашни, Жамият ташкилий тузилмасини (*структураси*) ва штатлар жадвалини ислоҳ қилишни ҳамда суғурта соҳасида етарли тажрибага эга бўлган малакали ходимларни жалб қилишни вазифа қилиб белгилаб олган. Албатта бунда, Жамият ўз мижозлари, ҳамкорлари, таъсисчиси ва албатта ходимлари манфаатларини ҳам юқори тутди. Ушбу мақсадларга эришиш учун ходимларнинг шахсий ва касбий мақсадларини амалга оширмасдан туриб Жамият мақсадларига эришиш имконсиздир.

Жамиятнинг умумий мақсадига эришиш учун ушбу бизнес-режа куйидаги йўналишларда асосий вазифаларни белгилаб беради:

- a) суғурта фаолияти;
- b) молиявий ва инвестицион фаолият;
- c) тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси;
- d) маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси;
- e) минтақавий суғурта марказлари ва агентлик тармоғини ривожлантириш;
- f) ахборот-коммуникация технологиялари (*IT*)ни ривожлантириш;
- g) жамиятнинг моддий-техник базасини янада такомиллаштириш;
- h) кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш (*вакант жойларни профессионал кадрлар билан бутлаш, ходимлар малакасини ошириш, ўқитиш ҳамда бўлимлараро ходимлар ротациясини таъкил этиш*);
- i) ходимларни ижтимоий ҳимоялаш.

2.2. Суғурта фаолияти.

Устувор вазифалардан келиб чиққан ҳолда, 2024 йилда Жамият куйидаги суғурта фаолиятини ривожлантиришни режалаштирмоқда:

a) тадбиркорлик субъектлари ва мамлакат аҳолисига тақдим қилинаётган суғурта хизматларини янада ривожлантириш ва кенгайтириш: Жамият, Ўзбекистондаги етакчи суғурта Жамиятларидан бири бўлиб, суғурта бозорининг ушбу сегментида фаол қатнашмоқда ва 2024 йилда суғурта тушумларини ошириш орқали бозордаги ўз улушини кўпайтиришни режалаштирмоқда.

b) банк сектори, кредит муассасалари ва лизинг жамиятлари фаолиятида ва уларнинг мижозларига юқори сифатли суғурта ҳимоясини таъминлайдиган комплекс суғурта хизматларини тақдим этиш орқали суғурта муносабатларини ривожлантириш: Тижорат банклари фаолиятини изчил либераллаштириш натижаси ўлароқ улар томонидан таклиф қилинаётган кредит турлари кўпайиб бормоқда. Бу борада Кредит ташкилотлари ва лизинг жамиятларининг кенг тармоғи катта рол ўйнайди. Шу мақсадда Жамият улар билан яқин алоқаларни янада мустаҳкамлаш ва ўзаро ҳамкорликда ишлашни ривожлантириш, шу билан бирга, тижорат банклари билан ўзаро манфаатли ҳамкорликни янада ривожлантириш мақсадида куйидаги чора тадбирларни амалга ошириш режалаштирилмоқда:

- тижорат банкларининг мобил иловаси орқали кредитларни онлайн расмийлаштириш жараёнини Жамиятнинг дастурий таъминотиغا боғлаш ёхуд реал вақт режимида айрим турдаги суғурта хизматларини расмийлаштириш учун **online-платформа** яратиш;

- АТИБ Ипотека банк, АТБ Асака банк, АТ Ўзсаноатқурилишбанк, АЖ Ўзмиллийбанк, АТБ Алоқабанк ҳамда бошқа шу каби йирик банклар билан риск даражасига қараб кредит қайтмаслик хатаридан суғурта қилиш тури бўйича ҳамкорлик қилиш ва бошқалар.

Ушбу чора-тадбирларнинг амалга оширилиши натижасида 2024 йилда суғурта тушумлари улушини кескин оширишга эришиш кутилмоқда.

с) янги инновацион суғурта маҳсулотларини жорий этиш ва талаб юкори бўлган анъанавий маҳсулотларни ривожлантириш: Бу орқали кўрсатилаётган суғурта хизматлари хажмларини, турларини кенгайтириш ва сифатини ошириш. Ушбу йўналишда “Аҳолини мол-мулкни суғурталаш”, “Бахтсиз ҳодисалардан суғурталаш”, “Хонадонларини комплекс суғурталаш”, мамлакат аҳолисининг чет элда бўлиши даврида “Саёҳатчиларни суғурта қилиш”, “Мигрант ишчиларни бахтсиз ҳодисалардан суғурталаш”, “Чет элга чикувчиларни суғурталаш” маҳсулотларини сотиш ҳамда ушбу суғурта турларини **online** расмийлаштиришни йўлга қўйиш режалаштирилган.

д) минтақавий ва агентлик тармоғини ривожлантириш: Мамлакатимиз ҳудудлари яъни вилоятлари иктисодиёти кундан кунга ривожланиб, хорижий сармоядорларни жалб қилган ҳолда корхоналар ва бошқа объектларни барпо этиш ишлари изчил давом этмоқда. Жамиятмиз ҳам шу ўзгаришлар билан ҳамоҳанг равишда бу корхоналарга суғуртанинг жозибador янги турларини таклиф қилиш орқали ўз фаолиятини кенгайтириш ва мустаҳкамлашга ҳаракат қилади. Шу сабабли 2024 йилда минтақалар тармоғининг янада мақбул кенгайиши - мамлакатнинг чекка ва қишлоқ жойларида филиаллар ва савдо марказлари сонини кўпайтириш ҳисобига амалга оширилади. Жумладан, республикамиз ҳудудлари бўйлаб суғурта марказлари очилиши режалаштирилган.

Суғурта фаолиятининг юқоридаги устувор йўналишларидан келиб чиққан ҳолда, 2024 йилда суғурта мукофотлари йиғимини **45,0 млрд. сўмгача** таъминлаш режалаштирилган.

Суғурта мукофотларининг тушуми прогнози:

№	Суғурта турлари	2024 йил учун режа (млрд.)	Улуши (%)
1	Ихтиёрий суғурта турлари	46,0	71 %
2	Мажбурий суғурта турлари	9,0	14 %
3	Қайта суғурталаш	10,0	15 %
Жами		65,0	100 %

2.3. Молиявий ва инвестицион фаолият.

2024 йил якуни бўйича Жамият қуйидаги молиявий кўрсаткичларга эришишни мақсад қилиб белгиланган:

- активларни **100 млрд. сўмга** етказиш;
- ажратилган инвестиция маблағларини **90 млрд. сўмга** етказиш
- инвестиция даромадларини **15,5 млрд. сўмгача** бўлган миқдорда таъминлаш;
- соф фойдани **9,0 млрд. сўмга** етказиш.

«INFINITY INSURANCE» АЖ Устав жамғармасини 2024 йилда **50,0 млрд. сўмга** етказиш режалаштирилган (ҳозирги кунда **45,2 млрд. сўмда** шакллантирилган).

2024 йилда Жамиятнинг соф фойдаси **9,0 млрд. сўмга** таъминланиши Таъсисчининг Жамият устав фондига киритган инвестициянинг (**45,2 млрд.**) самарадорлик кўрсаткичи **19,9 %**ни ташкил қилади демакдир.

2024 йил учун мўлжалланган даромад ва ҳаражатлар режасининг батафсил тавсифи иловада «INFINITY INSURANCE» АЖнинг 2024 йил учун молиявий режасида келтирилган.

2.4. Тариф сиёсати ва хавфларни тақсимлаш стратегияси.

Тариф сиёсатининг асосий мақсади - Жамият учун узлуксиз суғурта операцияларини амалга оширишда умумий рўйхатдан ўзининг суғурта хизматларини ажратиб кўрсатиб туришига ҳамда суғурталанувчининг эътиборини жалб қилиниши таъминлашдир.

Суғурталаш ставкаларини аниқлаш суғуртанинг ҳар бир тури учун базавий тарифлар миқдорига ва қопланадиган хатарлар даражасига, шунингдек бошқа суғурта Жамиятларининг

рақобатбардошлигини таҳлил қилишни ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади. Суғурта мукофотлари ставкалари қопланадиган хатарларнинг тури ва ҳажмига, суғурта муддатига, лойиҳанинг республика иқтисодиёти учун аҳамиятига, қайта суғурта қилиш имкониятига ва бошқаларга қараб фарқ қилиши мумкин.

Жамият олиб борадиган хавфларни тақсимлаш стратегияси суғурта операцияларининг молиявий барқарорлигини таъминлаш ва сақлашга қаратилган.

Хавфларни тақсимлаш стратегияси қуйидагиларни ўз ичига олади:

- жамиятнинг маржасини (*даромадини*) ҳисобга олган ҳолда қабул қилинган хатарлар бўйича жавобгарликнинг тақсимланиши таъминлаш (*қайта суғурта қилиш*).

- қайта суғурталаш компаниялари ўртасида келишилган шартлар асосида қабул қилинган суғурта қалтисликлари учун жавобгарликнинг Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги томонидан белгиланган меъёрларга асосан тақсимланиши;

- манфаатдор маҳаллий суғурта ташкилотлари билан йирик лойиҳаларни биргаликда суғурта қилиш;

- миллий ва хорижий қайта суғурта ва брокерлик ташкилотлари билан қайта суғурталаш соҳасида ҳамкорлик қилиш, қўшма суғурта фаолиятига янги шерикларни жалб қилиш тўғрисида шартномалар тузиш.

Шу билан бирга, суғурта бозорининг сўнгги йиллардаги фаолияти натижалари шунини кўрсатдики, заиф иштирокчилар бозорда суғурта хизматларига нархларни *демпинг* қилиб қўйишга ҳаракат қилмоқдалар, кучли бўлганлар эса хизмат кўрсатиш таркибий қисмининг мустаҳкамланиши, шунингдек янги суғурта маҳсулотларини ишлаб чиқишда эҳтиёткорлик билан ёндашиш йўлини тутмоқдалар. Мижоз учун курашда бир қатор суғурталовчилар тарифларни барча оқилона чегаралардан пастга туширишга тайёр ва табиийки, бундай вазият суғурталовчиларнинг ишончлилигига таъсир қилади. Яъни, арзон нарх тўғридан-тўғри суғурта хизматлари сифатини пасайтиради.

Арзон тарифларни амалга оширишда мижоз ҳақиқатда суғурта тўловисиз қолиши мумкин, чунки суғурталовчи шартнома шартларига мувофиқ қонуний равишда тўлашни рад этиши мумкин ёки суғурталовчида суғурта қопламасини тўлаш учун етарли маблағ бўлмаслиги мумкин. Бошқа томондан, тижорат банклари суғурта шартномаси тарафи ҳам бўлиб, фойда олувчи бўлиб ишлайдилар ва мижоз сингари, ушбу мулкка зарар етказилган тақдирда, суғурта товонини ёки гаровга қўйилган мол-мулкни олиш имкониятидан маҳрум бўлиши мумкин.

Юқоридаги ҳолатлардан келиб чиқиб, Жамият бугунги кундаги суғурта бозорида барқарор ривожланиши ва рақобатбардош бўлиши учун, албатта бунда Жамият ўз мижозлари мулккий манфаатларини, ҳамкорликда ишлаётган тижорат банклари манфаатларини ҳамда Ягона иштирокчисининг, шунингдек ўз манфаатларини ҳимоя қилган ҳолда, Жамият тижорат банклари билан ҳамкорликда ишлашни давом эттириш ва кенгайтириш ниятида гаров эвазига берилган мол-мулкнинг суғурта қопламасини тўлаш шартларини стандартлаштиради, шунингдек барча манфаатларга жавоб берадиган минимал талабларни белгилаш йўлини тутади.

2.5. Маркетинг сиёсати ва бизнесни ривожлантириш стратегияси.

Жамиятнинг ички ва ташқи бозорларга чиқишига маркетинг стратегиясини ишлаб чиқиш орқали эришиш кутилмоқда. Яъни, Жамият маркетинг стратегияси қуйидаги вазифаларни бажаришга асосланган:

- а) суғурта хизматларига талабнинг шаклланиши бу талаб даражасининг кўтарилиши ва уни етказиб бериш даражасига яқинлаштириш мақсадида потенциал суғурталовчиларга таъсирини англатади. Ушбу функция мақсадли реклама орқали таъсир қилиш, суғурта хизматларига тарифларни табақалаштириш, суғурта шартномаларини тузиш бўйича бир қатор тадбирларни ўз ичига олади.

- б) суғурта хизматларининг юқори даражаси орқали мижознинг суғурта манфаатларини кондиритиш, ушбу функция суғурта полисларини, шу жумладан интернет орқали сотишни ташкил этишни яхшилаш, мижозларга хизмат кўрсатишни яхшилаш, Жамият имиджи ва

брендини янада тарғиб қилиш, мустаҳкамлаш мақсадида реклама қилиш учун маблағлар ажратишни ўз ичига олади.

с) жамиятнинг бизнес-жараёнларини ўрганиш, таҳлил қилиш ва оптималлаштириш, шунингдек мижозлар билан ишлаш самарадорлигини ошириш, суғурта бозорининг потенциал талаб ва имкониятларини ўрганиш, республика аҳолисининг демографик таркиби ва ўртача даромадлари, шунингдек, Ўзбекистонда кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик субъектлари томонидан ишлаб чиқарилган товарлар ва хизматлар улуши ўсиши тўғрисидаги маълумотларга асосланади.

Белгиланган мақсадга эришиш учун Жамият рекламани маълум истеъмолчилар гуруҳларига (*жисмоний шахслар, кичик ва ўрта бизнес, кредит ташкилотлари, йирик саноат бирлашмалари, хорижий корхоналар, бюджет ташкилотлари ва бошқалар*) йўналтиришни кўпайтирган ҳолда реклама ва ахборот ишларини янада такомиллаштириш зарур.

Шу муносабат билан қуйидаги асосий йўналишларда реклама ишларини олиб бориш режалаштирилган:

а) тасвир йўналиши (*жамият имиджсини шакллантириш ва аҳоли ўртасида суғурта хизматларидан хабардорликни ҳамда жамият суғурта хизматларига бўлган ишончини ошириш*):

- жамиятнинг интернетдаги веб сайтини такомиллаштириш ва ушбу сайт орқали Жамият тўғрисидаги барча маълумотларни жумладан, Жамият тарихи, эришилган натижалар, мавжуд суғурта турлари ва класслари, тузилган шартномалар сони, суғурта мукофотлари, суғурта мажбуриятлари, тўланган суғурта қопламалари, рейтинг кўрсаткичлари тўғрисида аниқ ва тўлиқ маълумотлар бериш;

- ташқи реклама расмларини жойлаштириш, офислар ташқи кўринишини мижозлар эътиборини жалб қилувчи реклама банерлар билан жиҳозлаш;

- ижтимоий тармоқларда (*facebook, telegram, instagram ва ҳоказолар*) реклама ишларини ривожлантириш, акциялар ташкиллаштириш, суғурта маҳсулотларини реклама қилиш ва бошқалар.

б) корпоратив йўналиш (*жисмоний ҳамда юридик мижозларни жалб қилиш*):

- мақсадли босма рекламани (*буклет*) тарқатиш;

- жамият интернет веб сайти орқали фойдаланувчиларни жамият билан ўзаро боғланишини ҳамда уларни мавжуд суғурта турлари, суғурта шартномаларини тузиш тартиблари, суғурта ҳодисаси содир бўлганда суғурта қопламалари бўйича аризалар бериш ва тўлов тартиблари каби маълумотлар билан таъминлаш, Call centre ни ташкил этиш;

- жамият инвестиция маблағларини йўналтириш орқали молиявий институтлар ва эмитент ташкилотлар билан ўзаро ҳамкорликни кенгайтириш ҳамда янги мижозларни жалб қилиш;

- мижозларнинг маълум гуруҳига йўналтирилган тақдимотларни ёки мақсадли акцияларни ташкил қилиш, шунингдек улар билан ҳамкорликда семинар ва конференцияларни ташкиллаштириш ёхуд жамият логотипи туширилган эсдалик совғалари билан рағбатлантириш;

с) чакана бизнес (*суғурта тизимида IT ролини ошириш*):

- суғуртанинг айрим турлари бўйича электрон полисларни (*«Е-полис»*) жамиятнинг интернетдаги веб сайти орқали, мобил иловалар орқали расмийлаштириш механизминини жорий этиш.

2024 йилда мазкур маркетинг фаолиятини амалга ошириш учун ажратилган умумий маблағлар **400,0 млн. сўм** миқдорида режалаштирилган.

2.6. Минтақавий суғурта марказлари ва агентлик тармоғини ривожлантириш.

Кўрсатилган хизматларни мавжуд ва потенциал мижозларга яқинлаштириш учун юқорида кўрсатилган Жамиятнинг мақсадларини ва бозорни қамраб олиш даражасини кенгайтиришни ҳисобга олган ҳолда, ҳудудий тармоқни қуйидагилар бўйича ривожлантириш зарур:

- республиканинг энг истиқболли минтақаларида суғурта марказларини очиш;

- турли тўлов иловалари тармоқларидан фойдаланган ҳолда суғурта маҳсулотларини сотиш;

- потенциал суғурталовчилар гавжум бўлган жойларда суғурта хизматлари учун савдо нуқталари тармоғини ташкил қилиш.

- меҳнат фаолияти кўрсаткичларига қараб иш ҳақиға нисбатан шаффоф дифференциал ёндашувни жорий этиш.

Миллий суғурта бозори ривожланишининг ҳозирги босқичида суғурта хизматларини сотувининг асосий тармоғиларидан бўлиб, электрон тижоратни ривожлантириш билан бирга суғурта агентларининг сонини ошириш ҳисобланади.

Агентлар билан ишлашни ташкил этиш тизимини янада такомиллаштириш қуйидаги асосий йўналишларда чора-тадбирларни амалга ошириш билан боғлиқ:

- яққа тартибдаги тадбиркор сифатида ишлашнинг иқтисодий мақсадга мувофиқлиги масаласида катта даромад келтирадиган агентлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб бориш, шунингдек агентларни ишга бўлган салоҳиятини рағбатлантириш мақсадида улар ўртасида совринли акция тадбирларини жорий этиш;

- моддий компенсациянинг янада қулай шартлари туфайли жалб қилинган агентлар - жисмоний шахсларни иқтисодий рағбатлантириш;

- суғурта бозорида фаолият юритаётган суғурта жамиятларининг муваффақиятли агентларини жалб қилиш учун янада жозибадор иш шароитларини таъминлаш;

- ҳудудларда хизмат кўрсатишга ихтисослашган филиаллар тармоғи ривожланган корхона ташкилотлар билан агентлик битимлари имзолаш орқали ҳамкорликда ишлашни йўлга қўйиш;

- мобил суғурта шаҳобчаларини ташкиллаштириш.

2.7. Ахборот-коммуникация технологияларини (IT) ривожлантириш.

Замонавий ахборот технологияларидан кенг фойдаланиш ва жамият фаолиятининг самарадорлигини ошириш учун IT - технологияларини қуйидаги соҳаларда янада ривожлантириш зарур:

- ҳисобот шакллари электрон шаклга ўтказиш, жамият online базасига маълумотларни автоматик киритиш учун турли ташкилотларнинг online базаларига боғланиш орқали иш унумдорлигини ва самарадорлигини шакллантириш;

- замонавий IT технологияларидан фойдаланган ҳолда жамият веб-сайтнинг техник даражасини, ахборот таркибини яхшилаш ва жамиятнинг веб-сайтига трафикни кўпайтириш;

- сайтга ташриф буюрувчилар томонидан маълумотларни тез ва қулай равишда топиш учун қидирув тизимларининг талабларига веб-сайтни оптималлаштириш ва унинг навигациясини яхшилаш;

- интернет орқали суғурта полисларини сотиш ҳажмини ошириш;

- жамият ва унинг хизматлари тўғрисида мақсадли сайтларга жамиятнинг маълумотлари, PR- ва реклама характеридаги нашрларни жойлаштириш орқали интернетда суғурта хизматларини реклама қилиш;

- суғуртани автоматлаштириш, инвестиция фаолияти, суғурта даъволарини кўриб чиқиш жараёни, бухгалтерия ҳисобининг жорий дастурини оптималлаштириш шунингдек ходимларни бошқариш, бизнес-жараёнларни бошқариш тизими, ҳужжат айланиши, режалар ва кўрсатмаларнинг бажарилишини назорат қилиш учун суғурта соҳасида кенг қамровли интеграциялашган ахборот тизимини жорий этиш (*online база ва IC дастури*);

- жамият фаолиятини ҳар томонлама молиявий таҳлил қилиш ва бошқарувнинг самарали қарорларини қабул қилиш учун янги модулларни ишлаб чиқиш;

- жамиятнинг ахборот хавфсизлигини таъминлаш бўйича тадбирларни ташкил қилиш;

- жамият ходимларининг ахборот-коммуникация технологиялари бўйича малакасини ошириш.

Жамиятнинг расмий веб сайтини онлайн суғурта полисларини сотишга ихтисослаштириш бўйича такомиллаштириш, турли тармоқлар ҳамда мобил иловаларга

интеграция қилиш имконини яратиш мақсадида 2024 йил Жамият томонидан Ахборот-коммуникация технологияларини (ИТ) ривожлантириш учун ажратилган умумий маблағлар **300,0 млн. сўм** миқдорида режалаштирилган.

2.8. Жамият моддий-техник базасини янада такомиллаштириш.

Ушбу йўналишдаги ишнинг мақсади хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш, Жамиятда ходимларнинг меҳнат шароитини яхшилаш орқали уларнинг масъулиятини ошириш ҳамда иш унумдорлиги ва самарадорлигини пасайтирувчи омилларни бартараф этишга хизмат қилишдир. Ушбу вазифаларни амалга ошириш қуйидагилар билан боғлиқ:

- фаолияти бўйича юқори кўрсаткичларга эришган филиалларни рағбатлантириш ҳамда қулай меҳнат шароитини яратиш мақсадида **10 донга автотранспорт** воситаларини сотиб олиш;

- ҳудудларнинг моддий техника базасини мустаҳкамлаш мақсадида маънан эскирган компьютерлар ва оргтехника ўрнига янги замонавийларини сотиб олиш.

2024 йилда мазкур вазифани амалга ошириш учун ажратилган умумий маблағлар **4,0 млрд. сўм** миқдорида режалаштирилган.

2.9. Кадрлар сиёсати, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлаш.

Жамият кадрлар сиёсатига, жумладан ходимларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашга алоҳида эътибор беради. Ушбу йўналишдаги асосий вазифа - яъни мутахассисларнинг миқдорларга сифатли хизмат кўрсатиши, ҳамкорлик масалалари бўйича музокаларда муомала маданияти ва активлиги билан Жамиятнинг иш самарадорлигини кўтаришга, рақобатбардошлигига хизмат қилишдир.

Шу мақсадда доимий равишда суғурта соҳасидаги малакали мутахассисларни жалб қилган ҳолда семинарлар, тренинглар ва махсус курслар ўтказиб бориш режалаштирилган.

Бунинг учун кадрлар сиёсати йўналишида қуйидагиларни амалга ошириш мақсадга мувофиқдир:

- жамиятнинг ташкилий тузилмасини такомиллаштириш ва ислоҳ қилиш;
- салоҳиятли тайёр суғурта мутахассисларини жалб қилиш;
- моддий ва ижтимоий рағбатлантириш усуллари уйғунлаштирган ҳолда ишчиларни рағбатлантириш тизимини доимий равишда такомиллаштириб бориш;
- ходимларни, шунингдек суғурта агентлари учун суғуртанинг турли соҳаларида тажрибани ўргатишга йўналтирилган ўқув машғулотларини ташкил этиш;
- ходимлар ротацияси, яъни, жамият ичидаги горизонтал ва вертикал йўналишдаги ишчилар ҳаракатини амалга ошириш, шунингдек ходимлар захирасини шакллантириш;
- олийгоҳларнинг энг иқтидорли битирувчиларини жамиятга ишга таклиф этиш дастурини жорий этиш.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 4412-сонли **“Ўзбекистон Республикасининг суғурта бозорини ислоҳ қилиш ва унинг жадал ривожланишини таъминлаш чора-тадбирлари тўғрисида”** қарорида “Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт ва молия вазирлиги, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси ҳузуридаги мутахассисларни хорижда тайёрлаш ва ватандошлар билан мулоқот қилиш бўйича «Эл-юрт умиди» жамғармаси билан биргаликда суғурта бозори мутахассисларининг хорижий таълим ва бошқа ташкилотларда таълим олиши, малака ошириши ва стажировка ўташи тизимли асосда ташкил этилишини белгиланган тартибда таъминласин” деб кўрсатиб ўтилган.

Шу мақсадда, кадрларни тайёрлаш ва қайта тайёрлашда қуйидаги ишларни амалга ошириш режалаштирилган:

- қайта суғурталаш йўналишидаги ходимларни малакасини ошириш мақсадида шартнома асосида хорижий ёки миллий олий таълим муассасаларига ўқишга юбориш;
- барча тузилмавий бўлинмаларга суғурта фирибгарлиги ва бошқа қонунбузарлик ҳолатлари тўғрисида ўз вақтида хабар бериш ҳамда ушбу мавзуларда ўқув семинарлар ташкиллаштириш;

- янги ёлланган ишчиларни мослаштириш даврини қисқартириш ҳамда айрим ходимларни ишдан бўшаши ва натижада мумкин бўлган йўқотишларни камайтириш.

2.10. Ходимларни ижтимоий ҳимоялаш.

Ижтимоий ҳимоя ходимларнинг фаровонлигини ошириш ва кадрлар салоҳиятини сақлашда муҳим рағбат ҳисобланади. Жамият юқорида келтирилган мақсадларига эришишида ходимларнинг роли муҳим ўрин тутди ва шуни инобатга олиб, ходимларни ижтимоий ҳимоя қилиш ва рағбатлантиришга алоҳида эътибор беради.

Ушбу йўналишда, Жамият ходимлар билан Жамоа шартномасини тузади ва у бўйича шартларни бажаради, жумладан жамият ходимларини ижтимоий қўллаб-қувватлашга қаратилган тасдиқланган тадбирлар режасига мувофиқ тадбирларни ташкил этиш ҳамда ўтказиш учун тўловлар ажратади. Хусусан, ходимларни рағбатлантириш учун жамиятнинг молиявий ҳолатини ҳисобга олган ҳолда ҳар хил рағбатлантириш турларини ўтказиш таклиф этилади.

Жамият ходимларини рағбатлантириш турлари:

а) ходимларни рағбатлантиришнинг номоддий турлари:

- раҳбариятнинг ходимга бўлган муносабати - ижтимоий масалаларни ҳал қилиш, тегишли иш шaroитларини яратиш ҳамда транспорт воситалари билан таъминлаш;

- жамоадаги муносабатлар — эътибор, туғилган кун ёки бошқа муҳим сабаблар муносабати билан жамоавий табриклаш орқали ходим ўз жамияти учун муҳимлигини ҳис қилади;

- малака ошириш имконияти - жамият шартнома асосида ходимларни мамлакат ичкарасида ва чет элларда узоқ муддатли ва қисқа муддатли курслар ёхуд ўқишга юбориб, уларнинг малакасини ошириб боради;

б) ходимларни рағбатлантиришнинг моддий турлари:

- муҳим вазифалар ва режа кўрсаткичларини бажарганлик учун мукофотлар;

- жамият маблағларини тежаш, катта фойда келтирган ташаббус (*инновацион зоя*) учун мукофотлар;

- режа кўрсаткичини бажариш ёхуд ҳисса қўшганлик учун мукофотлар;

- қонунда ва жамиятнинг ички ҳужжатларида назарда тутилган молиявий ёрдамлар;

- моддий рағбатлантиришнинг бошқа турлари (*турли тадбирлар, маданий ҳордиқлар, чет эл саёҳатлари, қимматбаҳо совғалар ва ҳакозолар*).

III. ЯКУНИЙ ҚОИДАЛАР

Жамиятнинг ривожланиши мазкур режалаштирилган параметрлар орқали амалга оширилади. Иқтисодий вазиятда кутилмаган ўзгаришлар юз берганда, салбий ўзгаришлардан зарарни камайтиришга ёки ижобий ўзгаришлардан максимал даражада фойдаланишга Жамият томонидан ҳаракат чоралари кўрилади.

Мазкур Бизнес-режа 2024 йил учун амал қилади ва Бизнес-режанинг ижроси бўйича ҳар чорак якуни бўйича ҳисобот натижаларини таҳлил қилиш жараёнида ўзгартиришлар киритилиши мумкин.

Жамият томонидан олинган натижанинг тахмин қилинган параметрларга мувофиқлиги эҳтимоли - Жамиятнинг устав капиталининг кўпайишига ҳамда турли ташкилотлар билан ҳамкорликда таъминланадиган суғурта тушумларининг салмоғига шунингдек, мажбурий суғурта турларини ривожлантириш бўйича давлат томонидан қабул қилинадиган қарорларга, мамлакатимиз иқтисодиётининг ривожланишига ҳамда суғурта бозорининг шарт-шaroитларига ва бошқа объектив ҳолатларга боғлиқ бўлади.

Бош директор

С. Шарипов